

Høring – Fordeling av Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner

Dette høringsvaret er et felles svar fra Norske Kvinners Sanitetsforening, HLF (Hørselshemmedes Landsforbund), Diabetesforbundet, Astma- og Allergiforbundet, Norsk Epilepsiforbund, Norsk Revmatikerforbund, MS-forbundet, Foreningen for hjertesyke barn, ADHD Norge, Norges Parkinsonforbund, Mental Helse og Cerebral Parese-foreningen.

Generelt

Vi takker for muligheten til å komme med høringsvar til fordeling av Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Vi er meget fornøyde med at regjeringen har arbeidet med en mer rettferdig fordeling av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Slik ordningen er i dag er den ekskluderende og favoriserer et utvalg på ti organisasjoner, som har til felles at de en gang hadde spilleautomatinntekter. Organisasjoner som av ulike årsaker ikke deltok i dette inntektsbringende arbeidet har vært ekskludert fra fordelingen av tippemidlene. Dette har ført til en meget uheldig skjevfordeling i tildeling av frie midler.

Vi er derfor glad for at departementet ser det som vanskelig å forsvare at organisasjoner som ikke var inne på automatmarkedet skal være utelukket fra å motta spillemidler på permanent basis. Vi er enige i at kriteriene bør ta utgangspunkt i organisasjonenes samfunnsmessige verdi, ikke i hvilken grad de hadde inntekter fra gevinstautomater på et gitt tidspunkt.

Kort oppsummering er våre innspill som følger:

1. Fordelingsmodell 2 bør velges
2. Det er viktig at forutsetningene for fordeling er:
  - a) At kriteriene er enkle og gir forutsigbarhet
  - b) At midlene ikke utelukkende er søknadsbasert
  - c) At rapporteringskravet dempes
  - d) At tildelte midler blir definert som «frie midler»
3. Forutsetningen for at en organisasjon skal kunne bli tildelt midler fra tippespinnkelen må være at organisasjonen er:
  - a) Registrert i lotteriregisteret
  - b) Registrert i frivillighetsregisteret
  - c) Har hoveddelen av sin formålsrettede virksomhet i Norge
  - d) Er demokratisk organisert hva angår eierskap og styring
  - e) Er non-profit (ikke utbytte eller overskudd til eiere, kun til formålet)
  - f) Er NGO
  - g) Er landsdekkende (kun tildeling til organisasjonens «mor-ledd»)
4. Overgangsperioden bør ikke gå lenger enn til 2015 og overskudd av nye spill som Nabolaget bør ikke fordeles særskilt til 10 H

5. Forslaget som sikrer Norsk Folkehjelp, Redningsselskapet og Norges Røde Kors en særskilt, ny ordning bør ikke realiseres innenfor tippenøkkelen, men finne dekning over andre poster i statsbudsjettet.

Foretrukket fordelingsmodell

Organisasjonene gir sin tilslutning til fordelingsmodell 2, da denne modellen åpenbart best ivaretar både de grunnleggende forutsetningene som er blitt anført av departementet samt på en hensiktsmessig måte ivaretar de kriteriene man foreslår tildelingene bør skje etter. Vi viser til at departementet vil komme tilbake til en egen høring om modellene og ser frem til å kunne gi en grundigere vurdering og konkludere innen modell 2 senere.

Hvorfor vi anser de øvrige modeller som ikke aktuelle?

Modell 1:

Denne vil videreføre en eksklusjon av et stort antall organisasjoner på grunnlag av en historisk aktivitet og inntjening, automatinntekter, som burde vært avvirket etter en overgangsperiode på maksimum fem år. En slik eksklusjon er både urimelig, ulogisk og sterkt diskriminerende.

Modell 3:

En slik modell vil i betydelig grad bryte mot prinsippet om forutsigbarhet. Dessuten vil denne modellen forutsette en tilnærmet håpløs forutgående prosess for å foreta prioritering av de områdene man ønsker å vekke høyere for en periode. En slik prosess vil nødvendigvis gi fortrinn til organisasjoner som har stor allmenn oppslutning og dessuten har store ressurser til å bedrive lobbyvirksomhet og påvirkning av beslutningstagere. Et annet aspekt er dessuten behovet for langsiktig, forebyggende virksomhet innenfor en rekke organisasjoner. En slik vekting-modell vil risikere å bli noe populistisk og kortsiktig.

Modell 4:

Vi synes denne modellen har et interessant aspekt ved seg. I og med at modellen lanseres som en såkalt hybrid-modell, vil vi derfor ikke kategorisk avvise den men anse det som interessant om denne vurderes i kombinasjon med vår foretrukne modell 2.

Modell 5:

Vi anser denne modellen som svært lite ønskelig og anfører her de samme argumentene som under modell 3.

Fordelingskriterier

Vi er fornøyd med at departementet vektlegger at fordelingskriteriene skal være transparente og skape forutsigbarhet. Vi vil som departementet understreke viktigheten av at mottakerne ikke påføres nye og unødvendige administrative kostnader. Forutsetningen for fordelingskriteriene skal være ;

- a) At de er enkle og gir forutsigbarhet
- b) At midlene ikke utelukkende er søknadsbasert
- c) At rapporteringskravet dempes
- d) At tildelte midler blir definert som «frie midler»

Vi er også enige med departementet at for å komme inn i ordningen så må organisasjonen være,;

- a) Lotteriverdig og registrert i lotteriregisteret
- b) Registrert i frivillighetsregisteret
- c) Landsdekkende. Kun sentralleddet er søknadsberettiget.
- e) Er non-profit (ikke utbytte eller overskudd til eiere, kun til formålet)

I høringsnotatet omtaler departementet flere kriterier som vi er enige i. Vi mener derfor at dette må tydeliggjøres ved at de løftes frem som kulepunkter.

- ◆ Har hoveddelen av sin formålsrettede virksomhet i Norge
- ◆ Er demokratisk organisert
- ◆ Er NGO
- ◆ Det er selvstendige organisasjoner som skal falle inn under ordningen og ikke paraplyorganisasjoner

Overgangsordning og etablering av nye spill

Vi ser at de organisasjonene som har mottatt midler via denne ordningen vil møte utfordringer i tap av inntekter. Men, vi vil samtidig påpeke at fordelingen av midler fra Norsk Tipping ble i sin tid etablert som en kompensasjonsovergangsordning basert på organisasjonenes inntekter fra spilleautomater i 2001. Organisasjonene har derfor i svært mange år hatt en overgangsordning og muligheter for å legge om drift og etablere andre inntektskilder. En ytterligere overgangsordning slik departementet legger opp til gir ytterligere favorisering av enkelte organisasjoner og er i strid med intensjonen om en mer rettferdig fordeling av Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Vi vil gi stor honnør til departementet for å avslutte inngått samarbeide med grupperingen 10H om landsomfattende spillkonsepter. At dette gjøres, er reallt og ryddig. Ved fremtidig forhandling om nye spilltillatelser må samtlige organisasjoner i utgangspunktet kunne få konkurrere likeverdig etter åpne, transparente og forutsigbare kriterier – som alle har blitt enige på forhånd. Vi synes derimot det ikke er riktig at 10H skal få halvparten av overskuddet fra spillet Nabolaget i en overgangsperiode. Dette er et spill som ennå ikke er igangsatt og er derfor ikke midler organisasjonene rår over i dag. Dette er fremtidige frie midler til drift som organisasjonene ennå ikke har og det kan således ikke argumentere for at denne kompensasjonen gis som følge av bortfall av automatinntekter. Dette er en ny inntektskilde som ennå ikke er etablert og det vil virke mot sin hensikt å gi enkelte organisasjoner særskilt fortrinn i fordelingen av overskudd fra nye spill. 10H bør derfor være i stand til å tilpasse sin aktivitet uten å få en særegen avtale om overskudd fra Nabolaget.

De frivillige redningsorganisasjonene

Når det gjelder organisasjoner som knyttet til norsk beredskap og redningsarbeid mener vi at dette arbeidet bør finansieres på andre måter enn over tippenekkelen. Regjeringen har inngått en samarbeidsavtale med frivillig sektor i forhold til kjøp av helse- og sosialtjenester. En slik avtale kan også utformes i forhold til beredskap og redningsarbeid, da dette er et område som bør inngå i det offentlige ansvarsområdet. Det offentlige kan da kjøpe denne

tjenesten av de organisasjonene som utfører slik arbeid. Vi støtter ikke en etablering av en ny særordning for organisasjoner som ivaretar viktig rednings- og beredskapsarbeid. Vi mener dette er et brudd på det arbeidet departementet nå gjør ved å legge til rette for en rettferdig fordeling av norsk tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Disse tjenestene bør ivaretas av det offentlige på helt andre måter enn å legge finansieringen under tippene nøkkelen. En ny finansieringsordning for dette bør være på plass innen 2015.

To betraktninger som ikke direkte inngår i høringen, men som likevel er relevant;

1. Den norske enerettsmodellen

Organisasjonene bak dette høringssvaret støtter den norske enerettsmodellen når det gjelder konsesjon av spill. Vi understøtter Norsk Tippings spillemonopol og ønsker ikke en kommersialisering av spilleaktører der det åpnes for større internasjonale aktører. Dette er for å ta hensyn til alle våre medlemmer og for det samfunnsansvaret vi står for.

2. EXTRA

Vi er av den oppfatning at Extraspillet og ExtraStiftelsen står seg best innenfor rammene til Norsk Tippings konsesjon og at de ikke bør søke etablering av nye spill på utsiden av dette. Vi ser derfor positivt på det arbeidet departementet og Extrastiftelsen nå gjør og har derfor støttet at ExtraStiftelsen innleder forhandlinger om at Extraspillet blir en del av tippene nøkkelen.

Vi ønsker departementet lykke til i det videre med fordelingen av Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsmessige og humanitære organisasjoner. For ytterligere informasjon om denne høringen kan generalsekretær i Norsk Kvinners Sanitetsforening, Anne-Karin Nygård kontaktes på anne-karin.nygaard@sanitetskvinnene.no / mobil 95919880 eller leder av HLFs interessepolitiske avdeling, Merete J. Orholm på orholm@hlf.no / mobil 91628776

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Nygård, generalsekretær
Norske Kvinners Sanitetsforening

Anders Hegre, generalsekretær
HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)

Bjørnar Allgot, generalsekretær
Diabetesforbundet

Trond Solvang, generalsekretær
Astma- og Allergiforbundet

Henrik Peersen , generalsekretær
Norsk Epilepsiforbund

Tone Granaas, generalsekretær
Norsk Revmatikerforbund

Mona Enstad, generalsekretær
MS-forbundet

Helene Thon, generalsekretær
Foreningen for hjertesyke barn

/S

Tor Eikeland, stedfortredende generalsekretær
ADHD Norge

Magne Wang Fredriksen, generalsekretær
Norges Parkinsonforbund

Bjørn Lydersen, generalsekretær
Mental Helse

Eva Buschmann, generalsekretær
Cerebral Parese-foreningen